

**Program izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice
za leto 2018**

Polni naziv knjižnice:	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
Naslov (sedež):	Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Odgovorna oseba:	mag. Irena Oder, direktorica
Telefon:	02 870 54 24
Elektronska pošta:	irena.oder@rav.sik.si

Vsebine izvajanja posebnih nalog, ki jih knjižnica načrtuje¹:

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	DA
Strokovna pomoč knjižnicam območja	DA
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	DA
Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja	DA

Cilji in kratka vsebina programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice v letu 2018²:

¹ Pravne in strokovne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje osrednje območne knjižnice (v nadaljnjem besedilu: OOK) dostopne na spletni strani:

<http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=141>

² Prosimo vas za realno naravnano načrtovanje. Predvidena višina sredstev za izvajanje posebnih nalog za deset OOK v letu 2018 znaša 860.000 EUR.

Koroška osrednja knjižnica je od leta 2003 (odločba Ministrstva za kulturo 612-16/2003-1) osrednja območna knjižnica za Koroško in izvaja posebne naloge, ki jih financira Ministrstvo za kulturo RS. Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja z zakonom določene vse štiri posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic.

Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Knjižnice na območju, s katerimi sodeluje, so: Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Radlje ob Dravi; Knjižnica Dravograd. Pri izvajanju posebnih nalog knjižnica sledi veljavni zakonodaji, strokovnim priporočilom, usmeritvam nacionalne kulturne politike, navodilom ter strokovnim priporočilom NUK, in opredeljuje naslednje cilje: zagotavljanje enakomernega razvoja knjižničnih storitev v splošnih knjižnicah območja, podpiranje njihove raznolikosti in razvijanje novih dejavnosti ter reševanje skupnih problemov, povečanje učinkovitosti in uspešnosti, hitrejša in kakovostnejša izvedba nalog javne službe v knjižnicah na območju osrednje območne knjižnice; večja učinkovitost in gospodarnost pri pridobivanju, obdelavi in posredovanju gradiva in informacij; izgradnja kvalitetne območne zbirke - obsežnejše in strokovno zahtevnejše - ki je dostopna vsem uporabnikom s širšega območja z upoštevanjem njihovih specifičnih potreb; z brezplačno medknjižnično izposajo in oddaljenim dostopom do informacij; sodelovanje knjižničarjev območja pri reševanju strokovnih vprašanj, pri izobraževanju in izmenjavi znanja; uveljavitev načela sodelovanja in koordinacije med splošnimi knjižnicami območja; nadaljevanje vzpostavitve zbirke naročenih in brezplačnih elektronskih virov v vseh splošnih knjižnicah Koroške; organiziranje enotnega sistema pridobivanja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva; ohranitev in dostopnost koroškega domoznanskega gradiva kot sestavnega dela slovenske pisne dediščine; sodelovanje pri skupnem portalu za dostop do digitaliziranih domoznanskih zbirk območja in države (KAMRA); načrtna digitalizacija vsega za območje pomembnega gradiva – vzpostavitev enotnega sistema virtualne knjižnice; smiselno usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva območja, tako da se ohrani kulturna dediščina ter vse za območje pomembno; ohranjanje in razvijanje zavesti o identiteti pokrajine.

Pričakovani učinki načrtovanih vsebin izvajanja posebnih nalog Koroške osrednje knjižnice v letu 2018: povečan in zahtevnejši izbor gradiva in informacij za najmanj 20 % uporabnikom s širšega območja; povečano število uporabnikov; povečan obisk oziroma izposoja; boljše knjižnične storitve na koroškem območju; izboljšanje sodelovanja z osrednjimi knjižnicami Koroške; večje sodelovanje z drugimi OOK-ji; večje sodelovanja z NUK-om; racionalizacija stroškov nabave e-virov; racionalizacija vzdrževanja dostopa e-gradiv; ugotavljanje razvojnih potreb IKT na območju; racionalizacija stroškov vzdrževanja računalniških sistemov;

Specifikacija programa in specifikacija stroškov³ izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2018

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

1.1 območna zbirka, obseg dejavnosti, dostopnost in promocija			
<p>Koroška osrednja knjižnica je javna in izobraževalna ustanova in si prizadeva svojim uporabnikom nuditi širok izbor knjižničnega gradiva, ki bo ustrezal njihovim potrebam po informacijah, izobraževanju, raziskovanju, zadovoljevanju kulturnih potreb in kvalitetnemu preživljanju prostega časa.</p> <p>Tako bo povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva v največji meri predstavljalo gradivo iz obveznega izvoda. Ta nam in osrednjim knjižnicam na območju vsaj delno zagotavlja pregled knjižne produkcije na Slovenskem. Gradivo, ki ga dobimo preko obveznega izvoda, bomo v skladu s pravilnikom v najhitrejšem možnem času obdelali in uvrstili v zbirko in s tem našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočili izposajo tega gradiva. Predvidevamo prejem okoli 2.500 enot gradiva iz naslova obveznega izvoda.</p> <p>Nastala situacija, ko ne načrtujemo nakupa klasičnega gradiva (povečanega izbora), močno vpliva na zadovoljstvo uporabnikov, tako posameznikov, skupin in organizacij na območju, saj je povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva namenjen zadovoljevanju njihovih potreb in dvigu kakovosti življenja v lokalnih skupnostih celotnega območja.</p> <p>Območna zbirka (obvezni izvod in e-viri) bo namenjena uporabnikom širšega območja z osebno izposajo, brezplačno medknjižnično izposajo in oddaljenim dostopom do informacij za vse splošne knjižnice na območju.</p> <p>Povečan in zahtevnejši izbor gradiva in informacij (iz že obstoječe območne zbirke) bo knjižnica kljub temu trudila nuditi najmanj 20 % uporabnikom s širšega območja in si še nadalje prizadevala pridobivati nove člane s širšega območja Koroške.</p>			
Javna dostopnost dokumentov (vpišite spletni naslov)	Spletni naslov: www.rav.sik.si		
Upravljanje knjižnične zbirke	http://www.rav.sik.si/images/pdf/Dokument_o_nabavni_politiki_2013.pdf		
Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva	http://www.rav.sik.si/sl/informacije/katalog-informacij-javnega-znacaja/seznam-strateskih-in-programskih-dok/letni-nacrti-za-nakup-gradiva		
Navodila o izvajanju za uporabnike brezplačne medknjižnične izposoje	http://www.rav.sik.si/sl/informacije/poslovnik-knjiznice Dogovor o izvajanju brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike med splošnimi knjižnicami na območju Priloga 4a Konzorcijska pogodba med območnimi knjižnicami Priloga 4b		
Načrtovano izvajanje brezplačne medknjižnične izposoje znotraj območja OOK	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	DA	DA	DA
Medknjižnična izposoja je	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	DA	DA	DA

³ Specifikacija stroškov z obrazložitvijo v prilogi.

brezplačna za uporabnika			
Naročene podatkovne zbirke (naslovi, dostopnost)			
Zaradi omejenih sredstev v proračunu za povečan izbor gradiva, namenjenih le za nakup e-virov, smo že v letih 2014-2016 morali naročnino za nekatere odpovedati. Po preverjanju statistike uporabe in v dogovoru s knjižnicami na območju bomo v letu 2018 podaljšali naročnino za:			
Arhiv Večera , pomembno za splošne knjižnice, ki časnika Večer v tiskani obliki ne shranjujejo; strošek nakupa 3.000 €.			
PressReader omogoča bralno izkušnjo dnevnega časopisja v elektronskem okolju na računalniku ali preko pametnih naprav z operacijskimi sistemi iOS, Android, Windows 8 ali BlackBerry10. Izbiramo lahko med več kot 5.000 naslovi dnevnega časopisja in revij, iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih sveta. V slovenskem jeziku so dostopni: Večer, Dnevnik in Nedeljski 4.000 €, <i>oddaljen dostop</i>			

1. Strokovna pomoč knjižnicam območja

Program je uskladen z nacionalno knjižnico (7. člen Pravilnika⁴).

2.1 svetovalno delo za območje OOK
<p>Na osnovi 7. člena Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah upoštevamo priporočila za usmerjanje svetovalnega dela Svetovalno delo območnih knjižnic.</p> <p>S svetovalnim delom, ki je permanentna dejavnost, koordiniramo razvoj knjižnične dejavnosti na območju 12. koroških občin. Z načrtovanjem v okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, spodbujamo enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic.</p> <p>S srečanji in primeri dobre prakse bomo spodbujali sodelovanje med knjižnicami in uvajali nove oblike dela, poslovanja, nove storitve in tehnologije.</p> <p>Z informatičarko bomo ugotavljali in opredeljevali razvojne potrebe glede IKT ter nudili pomoč pri izobraževanju za uporabo in pri težavah.</p> <p>V obsegu seznanitve z območnimi nalogami in storitvami območne knjižnice bomo po potrebi izvajali mentorstvo za knjižnične delavce začetnike oz osrednjih knjižnic na območju in študente bibliotekarstva.</p> <p>Intenzivno bomo sodelovali s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupaj s šolskimi knjižničarji pripravljali bibliopedagoške dejavnosti za učence in dijake.</p> <p>V sodelovanju z osrednjimi knjižnicami bomo koordinirali in izvedli knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov, še posebno za slepe in slabovidne ter starejše in ljudi s težavami v duševnem razvoju, bralno značko z vključitvijo lahkega branja za odrasle ter projekt za najstnike Knjižne mišice. S skupnimi projekti bomo izboljšali promocijo dela splošnih knjižnic na koroškem območju.</p> <p>Program našega delovanja in sodelovanja nastaja skupaj s splošnimi knjižnicami na območju in je odraz potreb naših uporabnikov in strokovnih delavcev knjižnic območja.</p> <p>Sodelovanje s knjižničarji splošnih knjižnic regije bo temeljilo na načelih etičnega kodeksa.</p>
2.1.1 strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju OOK
<p>Koroška osrednja knjižnica kot OOK bo za osrednje knjižnice območja nadaljevala z izobraževanjem in svetovanjem strokovnih delavcev na območju predvsem na področjih izobraževanja pri IKT opremi in uporabi e-virov (2), pri formalni obdelavi knjižničnega gradiva predvsem domoznanskega (2), za lokalne vnašalce na portal Kamra in vnašanje vsebin na Album</p>

⁴ Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. list RS št. 88/03; v nadaljevanju: Pravilnik).

Slovenije (1). Skupaj bo OOK Ravne organizirala oz. pripravila predvidoma 10 - 15 srečanj oz. izobraževanj (sestanki, izobraževanje, strokovno srečanje, svetovanje), in sicer strokovno srečanje, na katerem bomo osrednje knjižnice na območju seznanili z odločbo ministrstva z odobrenim in usklajenim vsebinskim in finančnim programom za 2018 ter poročilom o delu in doseženih rezultatih v letu 2017 (1); strokovna srečanja, na katerih bomo obravnavali, seznanjali in svetovali pri različnih strokovnih vprašanjih (2-3); strokovno srečanje, na katerem bomo obravnavali, seznanjali in svetovali pri domoznanski dejavnosti (1); izobraževanje za uporabo E-virov in izposojajo e-knjig (1); srečanja na predlog knjižnic območja, na katerem bomo svetovali pri strokovnih vprašanjih knjižnic na območju (1-2); Knjižne mišice za najstnike (1), prenos praks z izobraževanj NUK; strokovno srečanje, na katerem bomo z osrednjimi knjižnicami na območju oblikovali predloge za program nalog in skupnih projektov na območju 2019 (1-2).

SKUPAJ: 400 ur

2.1.2 promocija območnosti

Promocija e-virov

Dostop do e-virov je zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju, razen za enega tudi izven lokacije knjižnice (oddaljen dostop). V letu 2018 bomo posebno pozornost ponovno posvetili skupni promociji e-virov za uporabnike in knjižničarje vseh knjižnic območja. Ugotavljamo, da se tako med knjižničarji kot uporabniki e-virov, ki jim jih ponujamo, še vedno premalo uporabljajo. Ocenjujemo, da je za uporabo potrebno izobraziti najprej knjižničarje.

Posebna pozornost bo namenjena novostim na tehnološkem področju in novim storitvam, 50 ur

Promocija območnosti

Nadaljevali bomo s promocijo in predstavitvami vseh nalog OOK, posebnosti KOK kot območne knjižnice ter skupnih projektov (predstavitve v knjižnicah, medijih...), 50 ur

Promocija Koroškega biografskega leksikona (KBL). Nove vsebine v KBL bomo predstavili javnosti na tiskovnih konferencah in na drugih prireditvah, 10 ur

Promocija portala Dobreknjige.si

Dobreknjige.si je spletni portal s priporočilno kakovostno literaturo. Vsebinsko zagotavljamo vse slovenske osrednje območne knjižnice in tudi že veliko osrednjih splošnih knjižnic. Zainteresirani javnosti bomo portal podrobneje predstavili z objavami v medijih in predstavitvami v posameznih knjižnicah območja, 20 ur

Promocija domoznanske dejavnosti

Popularizirali bomo domoznansko zbirko s posebnimi zbirkami z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, objavami v medijih ... Predstavljali bomo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarjskih nalog. Z večjo domoznansko razstavo v začetku leta bomo popularizirali gradivo iz naših posebnih zbirk in organizirali vodene ogledne.

Osrednjim knjižnicam na območju bomo ponudili možnost posebnih tematskih predstavitev digitaliziranega gradiva. Tako bomo z vsebino digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na območju. Predstavitve bodo odprtega značaja. V Koroški osrednji knjižnici so podobne predstavitve gradiva iz posebnih zbirk že ustaljena praksa, 100 ur

SKUPAJ: 130 ur

2.1.3 sodelovanje z nacionalno knjižnico

Sodelovanje bo potekalo v obliki sestankov, delavnic ter dela v delovnih skupinah. Redno bomo sodelovali in se usklajevali s koordinacijsko službo NUK in se udeleževali sestankov, srečanj in izobraževanj, ki jih bo organizirala in pripravila NUK v svojih prostorih, kakor tudi izven Ljubljane. Sodelovali bomo na sestankih koordinatorjev OOK ter se dogovarjali glede dela in skupnih aktivnosti in projektov, ki jih v dogovoru in usklajeno izvajamo na nacionalnem nivoju. Nacionalno koordinacijo bomo sproti obveščali o vseh območnih aktivnostih, ki jih bomo izvajali.

Sodelovali bomo pri/v: oblikovanju delovnega načrta in poročil, skupnih projektih in novih storitvah, dopolnjevanju podatkov mreže splošnih knjižnic PAM, nakupu podatkovnih zbirk v sodelovanju s konzorcijem COSEC. Sodelovali bomo pri oblikovanju nacionalne strategije

digitalizacije s Službo za digitalizacijo v NUK in po potrebi z IZUM-om ter Ministrstvom za kulturo glede politike trajnega ohranjanja digitalnega gradiva in potencialnih rešitev na tem področju. Sodelovali oz. udeležili se bomo tudi izobraževanj oz. strokovnih usposabljanj za svetovalno delo, ki ga bo organiziral NUK, ter usklajevali vsebinske sklope izobraževanj.

Za izvedbo načrtovanega programa načrtujemo:

15 sestankov oziroma delavnic:

direktorji – 2 sestanka

koordinatorji – do 4 sestanki

informatiki – do 3 sestanki

domoznanci – do 3 sestanki

delovne skupine 6 sestankov (upoštevane delovne skupine, v katerih delujejo strokovni delavci KOK).

SKUPAJ: 150 ur

2.2 vsebinska opredelitev in izbor projektov (območje OOK, država)

1.2.1 lastni projekti OOK za potrebe celotnega območja OOK

(tu navedite, obrazložite v posebni prilogi)

E- biografski leksikon (Koroški biografski leksikon), 60 ur, priloga 1,

SKUPAJ: 60 ur

1.2.2 skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi knjižnicami območja OOK

(tu navedite, obrazložite v posebni prilogi)

Razvijanje skupnih projektov s knjižnicami območja je zastavljeno dolgoročno. Sodelovanje z drugimi knjižnicami območja se je v preteklih letih izboljšalo in doseženi rezultati so spodbudni za nadaljnje delo. Nekatero projekte, glede na uspešnost v preteklih letih, nadaljujemo, dodajamo pa nove. V letu 2018 načrtujemo naslednje:

1. Bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo, z vključitvijo lahkega branja v vseh knjižnicah na območju ter sodelovanje z zamejci, **priloga 2**, 120 ur
2. Kamra: koordinirali bomo delo v regiji, krepili sodelovanja v regijskih skupinah, pridobili nove partnerje in jih povezovali, **priloga 3**, 230 ur
3. Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnike med knjižnicami na območju, **priloga 4**, 120 ur
4. »Knjižne mišice« (najstniki, povabljeni v knjižnice)
Skupni projekt splošnih knjižnic na območju. Privabljanje najstnikov celotnega območja v knjižnice, **priloga 5**, 50 ur
5. ČIČI **priloga 6**, 30 ur
6. Digitalizacija, **priloga 7**, 150 ur
7. Skupna priprava letnega programa za območne naloge, kjer s svojimi predlogi sodelujejo vse splošne knjižnice na območju. Izvedli bomo najmanj dve srečanja, na katerih bomo pripravili in uskladili letni program izvajanja posebnih nalog Koroške osrednje območne knjižnice, 20 ur

SKUPAJ: 720 ur

1.2.3 skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo)

(projekte obrazložite v posebni prilogi)

1. **Rastem z e-viri**, nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC in zagotavljanje dostopa na daljavo, nadgradnja in posodobitev programa za izdelavo statistike dostopa na daljavo, izobraževanje za uporabo podatkovnih zbirk, priprava spletnih vodičev, spremljanje novosti in sprememb v programski opremi, 40 ur
2. **Prostorska analiza mreže splošnih knjižnic (PAM)**, preverjanje dostopnosti knjižnične mreže, 10 ur
3. **Kamra**

Vključili se bomo v vse aktivnosti v zvezi s portalom in sodelovali na sestankih urednikov ter v nadzornem odboru,
60 ur

4. **Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih** (KOK je nosilec projekta), **priloga 4**, prilagamo tudi dogovor in konzorcijsko pogodbo med knjižnicami, **priloga 4a in 4b**, 50 ur
5. **Dobreknjige.si**
Sodelovanje pri spletnem portalu s priporočilno kakovostno literaturo (vnašanje novih knjig in sodelovanje v uredniškem odboru, sodelovanje pri nadgradnji portala za lahko branje), 100 ur
7. **Vzpostavitev skupnega portala splošnih knjižnic**, sodelovanje v projektu, 50 ur
8. **Učni center MKL**, za usposabljanje OOK in **Info točka e-gradiv javnih oblasti**, 80 ur
9. **Razvoj bralne kulture in spodbujanje bralne pismenosti** (OOK Mariborska knjižnica), 80 ur
10. **Storitve za ranljive skupine uporabnikov**, slepi in slabovidni, starejši, gluhi in naglušni, tujci, migranti, Romi, lahko branje...
V letu 2018 se bo v sodelovanju OOK Ravne, Novo mesto in Murska Sobota oblikovala delovna skupina za koordinacijo na področju dela z uporabniki s posebnimi potrebami. Pregledala bo smernice s tega področja in načrtala delo na tem področju, 80 ur
11. **Promocija območnosti**
Pridružili se bomo vsem aktivnostim, ki bodo namenjene skupni promociji OOK, 30 ur
12. **Izmenjava dobrih praks**, 20 ur

SKUPAJ: 600 ur

2.2.4 skupni projekti mednarodnega sodelovanja

Bralna značka za odrasle – zamejci

V koroških splošnih knjižnicah nadaljujemo skupni projekt promocije kvalitetnega branja za odrasle – že 8. sezono bralne značke za odrasle »Korošci pa bukve beremo«. Ponovno se bodo bralni znački pridružili bralci iz slovenske Koroške v Avstriji (zamejci). Koroška osrednja knjižnica je knjižnica, ki deluje na mejnem območju z Avstrijo, zato s svojimi dejavnostmi posebno pozornost namenja koroškimi Slovincem oz. slovenski manjšini v Avstriji. Zato smo k sodelovanju povabili Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Namen vključitve zamejcev v projekt je ohranjanje jezika slovenske manjšine v Avstriji, podpora kulturno-umetniškemu izražanju zamejcev v maternem jeziku, kulturno povezovanje z matičnim narodom, širjenje slovenske besede med Slovenci v zamejstvu, spodbujanje branja v slovenskem jeziku in povezovanje na regijski in mednarodni ravni.

SKUPAJ: 50 ur

2.3 sodobne informacijske storitve za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju OOK ali v vsej državi

Na območju se spopadamo z nezadostno uporabo elektronskih podatkovnih zbirk, ki jih ponujamo uporabnikom. V letu 2018 bomo poskušali z različnimi pristopi uporabnike na območju nagovoriti k uporabi teh. Ponovno načrtujemo izdelavo navodil, ki bi jih bolj privabili k uporabi podatkovnih zbirk preko oddaljenega dostopa.

V letu 2017 je k težavam pri uporabi elektronskih knjig pripomogla tudi nadgradnja sistema Biblos, ki se je zavlekla v pozno jesen ali morebiti še dlje. Na temo elektronskih knjig želimo uporabnikom na celotnem območju bolj pregledno predstaviti uporabo e-knjig. Izvajali bomo različna uvajanja v uporabo elektronskih virov in izposojamo e-knjig. Uporabnike že vrsto let uvajamo v iskalne knjižnične sisteme in v letu 2018 bomo še bolj intenzivno izvajali uvajanje v uporabo mobilne aplikacije mCobiss ter novejšo spletno različico Cobiss+. Z uporabo sodobnih sistemov želimo posledično dvigniti tudi izposojamo e-knjig kot tudi fizičnih knjig, ki uporabnikom omogočajo upravljanje z gradivom tudi izven delovnega časa knjižnic.

SKUPAJ: 110 ur
2.4 analize razvitosti in razvojnih potreb knjižnične dejavnosti na območju OOK
Po natančni analizi območja, ki je bila opravljena leta 2016, bomo skrbeli za dopolnjevanje podatkov mreže splošnih knjižnic PAM za celotno območje.
2.5 razvojne potrebe glede informacijske tehnologije za posamezno območje OOK
Na področju razvojnih potreb glede informacijske tehnologije na območju načrtujemo 30 ur svetovanja (novosti, uporaba različnih brezplačnih storitev, ...) ter 1 obisk v vsaki osrednji knjižnici območja. V letu 2018 načrtujemo tudi izobraževanje (2 ur) na temo Varstva osebnih podatkov ter varnost informacijskih sistemov, katerega se bo v programu usposabljanja za OOK udeležila tudi naša informatičarka. Na knjižnice območja bomo prenašali tudi primere dobrih praks, za katere upamo, da se uveljavijo tudi na našem območju.
Posodobili bomo tudi podatke popisa IKT opreme iz leta 2014, ki nam bo po v pomoč pri prijavih na morebitne razpise in pri svetovalnem delu.
SKUPAJ: 70 ur
2.6 razvoj in načrtovanje občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež
V mreži knjižnic na območju ne načrtujemo novih organizacijskih enot, bomo pa spremljali razvoj in kot OOK za Koroško tudi skrbeli za enakomeren razvoj knjižnic na območju.
2.7 izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s širšega območja OOK
Knjižnica bo po potrebi oz. v primeru, da bodo kandidati, izvajala mentorstvo za delavce začetnike in študente bibliotekarstva. O tem se bomo s knjižnicami območja in Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo pri Filozofski fakulteti v Ljubljani sproti dogovarjali, 32 ur
SKUPAJ: 32 ur
2.8 sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK in skupen razvoj bibliopedagoških aktivnosti ⁵ (ne izvedba!)
Sodelovali bomo z vsemi šolskimi, srednješolskimi in višje/visokošolskimi knjižnicami na območju (pa tudi z drugimi ustanovami, kot so vrtci, CUDV Črna in njegove delovno-bivalne enote). Skupne dejavnosti bodo najrazličnejše, večinoma pa imajo za cilj predstaviti otrokom in mladim uporabnikom knjižnico in skozi zanimivo dogajanje spodbuditi uporabo knjižničnega gradiva in drugih kapacitet, kot so informacijski viri, e-knjige, knjižnični prostori raznih namembnosti, računalniška tehnologija, internet. Skupaj z zgoraj omenjenimi ustanovami pripravljamo vodene ogledne knjižnice in njenih enot, uvajamo v uporabo knjižnice in računalniškega kataloga, sodelujemo v projektu Rastem s knjigo za osnovno- in srednješolce, pri reševanju Megakvizza in Uganke meseca, glasovanju za Naj-knjigo. Sodelujemo tudi pri srečanjih z avtorji knjig in ilustracij ter stripov, pri vsakoletnem stripovskem natečaju, nekajkrat letno pri ustvarjalnicah in raziskovalnih delavnicah, občasno tudi pri večjih tematskih razstavah in razstavah v stripoteki. Po dogovoru šolskim in drugim skupinam pripravimo bibliopedagoško uro v knjižnici ali tudi na obisku v njihovi ustanovi. S šolskimi in drugimi knjižnicami območja sodelujemo še pri pripravi in izvedbi akcije poletnega branja Poletnice, pri pripravi in predstavitvi bralnih nahrbtnikov za začetnike v branju, letnem festivalu Čiči, projektu Najstniki, povabljeni v koroške knjižnice (Knjižne mišice) ter pri promociji knjižnice in njenih dogodkov in projektov, 100 ur
SKUPAJ: 100 ur
2.9 knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju OOK

⁵ Bibliopedagoško delo pomeni načrtno delo za izobraževanje in motiviranje za uporabo knjižnice, njenega gradiva in informacijskih virov ter razvijanje branja in bralne kulture. Bibliopedagoške aktivnosti so tudi svetovanje in pomoč posamezniku za samostojno izbiro in uporabo knjižničnega gradiva in informacijskih virov.

Vse koroške splošne knjižnice izvajajo dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami bodisi v prostorih knjižnice ali v institucijah kot so domovih za ostarele, enote varstveno delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami. Tudi v letu 2018 načrtujemo izobraževanja, sodelovanja in prireditve za posebne skupine uporabnikov, tako mladih kot starejših. Pri tem bomo sodelovali s knjižnicami na območju ter z različnimi društvi, šolami, institucijami, projekti. Sodelovali bomo z naslednjimi: OZARA Slovenija (osebe s težavami v duševnem zdravju), HOSPIC Slovenija, Varna hiša Slovenj Gradec, OŠ Juričevega Drejčka Ravne na Koroškem (šola s prilagojenim programom), Zavod Risa (lahko branje), Društvo invalidov Koroške, Društvi upokojencev na območju, CUDV Črna na Koroškem (Center za usposabljanje, delo in varstvo), Koroškimi medgeneracijskim centrom.

Izvajali bomo naslednje dejavnosti in prireditve: Knjižna paberkovanja (mesečna srečanja s starejšimi ob knjigah), Bralne urice v domovih starostnikov, Beremo vam ..., razstave, literarna srečanja, delavnice ...

Za slepe in slabovidne: vse splošne knjižnice na območju imajo v svojih zbirkah leposlovne knjige z večjim tiskom ter zvočne knjige, ki so posebej in vidno označene. Uporabnikom so na voljo različne lupe z osvetlitvijo ter elektronska lupa v Koroški osrednji knjižnici. Po dogovoru bomo knjižnice organizirale tečaje oz. izobraževanja za uporabo računalnika, prilagojenega za slepe in slabovidne.

Za dislektike: za pomoč uporabnikom z motnjo branja bodo na voljo knjige za lahko branje, zbirka se bo v letu 2018 dopolnjevala. Knjige so v zbirki posebej izpostavljene in označene

Knjižnica na obisku: Koroška osrednja knjižnica in Knjižnica Dravograd ponujata tudi brezplačno dostavo knjig na dom bolnim, ostarelim in invalidom, izvajamo pa tudi bralno značko za osebe z duševno motnjo v razvoju (sodelovanje s CUDV Črna in Zavodom Risa).

V letu 2018 se bo v sodelovanju OOK Ravne, Novo mesto in Murska Sobota oblikovala delovna skupina za koordinacijo na področju dela z uporabniki s posebnimi potrebami.

SKUPAJ: 300 ur

2.10 sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami

Z drugimi območnimi knjižnicami bomo sodelovali pri: konzorcijskem nakupu podatkovnih baz, konzorcijskem nakupu e-knjig, zagotavljanju dostopa na daljavo do elektronskih baz podatkov za potrebe knjižnic območja in izobraževanju uporabnikov za uporabo e-virov, za uporabnika na območju brezplačni medknjižnični izposoji, portalu Dobreknjige.si, vnosu vsebin na portal Kamra, izobraževanju OOK v Učnem centru MKL, spodbujanju bralne kulture in bralnih projektih, krepitvi dejavnosti za posebne skupine uporabnikov (vključeni smo v delovno skupino), obiskih in izmenjavah izkušenj in dobrih praks, načrtovanju skupnih projektov, izobraževanju, dopolnjevanju opreme IKT z novimi tehnologijami in e-storitvami, vključevanju knjižnic na skupno spletno stran NUK, 200 ur

SKUPAJ: 200 ur

2.11 koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju OOK

Naše območje je mejno območje z Avstrijo in vsako leto krepimo sodelovanje tudi na tem področju. Tudi v letu 2018 bomo sodelovali s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, Slovensko prosvetno zvezo, Krščansko kulturno zvezo, Inštitutom Urbana Jarnika, kulturnimi in drugimi zamejskimi društvi in tako skrbeli za pretok informacij in znanja med Slovenijo, Koroško in slovensko manjšino v Avstriji.

Z literarnimi večeri in razstavami bomo sodelovali z Društvom slovenskih pesnikov in pisateljev v Avstriji ter s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Načrtujemo več srečanj na Ravnah, v Celovcu in Pliberku. S Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu bomo sodelovali tudi pri projektu digitalizacije (Slovenski vestnik), 50 ur

SKUPAJ: 50 ur

2.12 usklajevanje in načrtovanje vzdrževanja računalniških sistemov v knjižnicah na območju OOK

Za leto 2018 načrtujemo pregled vzdrževanja računalniških sistemov na območju OOK. Ugotovitve bomo uporabili pri popisu ter posledično pri svetovanju za posodabljanje na novejša sisteme, kjer bo to mogoče.

Informatičarka se bo udeležila izobraževanj, ki bodo predvidena v okviru delovne skupine sistemskih administratorjev in informatikov OOK-jev. Novosti in informacije bomo preko različnih načinov naprej posredovali knjižnicam na območju in jim ustrezno svetovali.

SKUPAJ: 50 ur

2. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Program je **koordiniran z nacionalno knjižnico (15. člen Pravilnika)**.

3.1 načrtovanje in koordinacija pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju OOK

Koroška osrednja knjižnica bo v letu 2018 koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva. S knjižnicami na območju bomo pripravili strokovno srečanje (sestane), kjer se bomo dogovorili o aktivnosti posameznih knjižnic na njihovem območju. Določena literatura in gradivo se najlažje pridobivajo na lokalnem območju, kjer lahko posamezna knjižnica tudi sledi produkciji. Gre predvsem za gradivo, ki se izdaja le v manjši nakladi, brez CIP zapisa, brez velike promocije in ga je zato težje izslediti (brošure društev in organizacij, siva literatura ...)

S tem bomo dosegli naš cilj: usklajeno koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, v nadgradnji pa kvalitetnejše zahtevnejše analitične informacije, digitalizacijo pomembnega in dragocenega domoznanskega gradiva in objava digitalnih dokumentov na portalu dLib, ter objava zgodb na portalu Kamra.

V letu 2018 bomo za področje širšega območja (Koroška) na osnovi že izdelanih kriterijev obdelovali in dokumentirali članke in prispevke za naš katalog CARINTHIACA. Načrtujemo dopolnitev lokalne bibliografije Koroške z novimi bibliografskimi zapisi (okoli 1.200).

3.2 informiranje zavezancev za obvezni izvod

OOK KOK bo še naprej zbirala informacije o zavezancih za obvezni izvod in v sodelovanju s splošnimi knjižnicami na območju predvidoma 20 zavezancev s posebnim dopisom obvestila o oddaji obveznega izvoda.

Dopis za zavezance bomo po dogovoru posredovali knjižnicam, ki bodo potem na svojem območju lažje skrbeli za obveščanje in posredovanje informacij osrednji območni knjižnici. OOK KOK bo obveščanje koordinirala, 10 ur

SKUPAJ: 10 ur

3.3 posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod nacionalni knjižnici

OOK KOK bo NUK-u posredovala predvidoma 20 informacij o zavezancih za obvezni izvod, ki jih bomo pridobili tudi s strani knjižnic na območju, 10 ur

SKUPAJ: 10 ur

3.4 seznanjanje uporabnikov z domoznanskimi zbirkami (v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju OOK

Informacije, ki jih nudimo našim uporabnikom so kvalitetne in dostopne. V lokalnem prostoru bomo povezovali posameznike in organizacije ter z njimi sodelovali pri skupnih projektih. (2)

Popularizirali bomo posebne zbirke (domoznanske) z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, portalom Kamra in dLib. Predstavljali bomo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarjskih nalog pri izbirnih vsebinah na Šolskem centru Ravne in Slovenj Gradec ter osnovnih šolah na širšem območju. Z večjo domoznansko razstavo ob koncu leta bomo popularizirali gradivo iz naših posebnih zbirk in organizirali vodene ogleda za vse zainteresirane skupine. (2)

Osrednjim knjižnicam na območju bomo ponudili možnost posebnih tematskih predstavitev digitaliziranega gradiva in zgodbe na portalu Kamra. Tako bomo z vsebino digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na njihovem območju

<p>Digitalizirano gradivo bomo predstavili tudi v Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenju Gradec. Predstavitve bodo odprtega značaja. (2)</p> <p>V okviru ciljev Evropskega leta kulturne dediščine (2018) in v sodelovanju pri DEKD (Dnev evropske kulturne dediščine) bomo v domoznanskem oddelku pripravili za širšo javnost in vse knjižnice na območju predstavitev pomena kulturne dediščine za celotno družbo. K sodelovanju bomo povabili rokopisni oddelak Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana in DBK (Društvo bibliotekarjev Koroške (1).</p> <p>SKUPAJ: 150 ur</p>
<p>3.5 organizacija bibliografske obdelave domoznanskega gradiva s svojega območja OOK</p> <p>V obliki delovnih srečanj domoznancev na območju bomo sproti koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in morebitne probleme reševali sproti (razgovor, informacije po telefonu, e-pošti). Knjižnicam bomo nudili pomoč in svetovanje pri obdelavi zahtevnejšega gradiva oz. gradiva z njihovega lokalnega območja in na to temo zanje pripravili 2 izobraževanji.</p> <p>40 ur</p> <p>SKUPAJ: 40 ur</p>
<p>3.6 izvajanje normativne kontrole</p> <p>Koordinirali bomo bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Načrtujemo 50 revidiranih zapisov.</p>
<p>3.7 izvajanje digitalizacije (projekte digitalizacije obrazložite v obliki projekta v posebni prilogi)</p> <p>Gradivo, ki ga želimo digitalizirati je pomembno za lokalne skupnosti naših splošnih knjižnic ter širše območje Koroške, celoten slovenski prostor in za zamejsko Koroško.</p> <p>V letu 2018 predstavljajo projekt digitalizacije serijske publikacije in slikovno ter fotografsko gradivo. Prioriteta je časopis Slovenski vestnik . Prvi in drugi del digitalizacije le-tega smo opravili že v letu 2016 in 2017 glede na razpoložljiva sredstva. Poleg digitalizacije tretjega (zadnjega) dela Slovenskega vestnika načrtujemo še digitalizacijo prioritetnega slikovnega in fotografskega gradiva ter originalni izvod (tipkopis) z slikovnimi prilogami, ki ga hrani Knjižnica Radlje - (Hrovat, Stane: Zgodovina trga Marenberga, 1939). Za drugo prioriteto smo se odločili nadaljevati z digitalizacijo rokopisov iz zapuščine Jakoba Špicarja (dramatika). Projekt digitalizacije je podrobneje obrazložen v prilogi 7.</p> <p>SKUPAJ: 150 ur</p>

3. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

4.1 Ali zagotavljate stalno hrambo uradnih publikacij s svojega območja?	DA x	NE ☐
4.2 Ali izvajate usmerjanje izločenega gradiva?	DA x	NE ☐
4.3 Ali hranite za območje OOK pomembno gradivo, izločeno iz splošnih knjižnic na območju OOK?	DA x	NE ☐
4.4 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika regionalnega pomena?	DA x	NE ☐
4.5 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena?	DA x	NE ☐

Načrtovane dejavnosti v zvezi z odpisovanjem oz. izgradnjo knjižnične zbirke, pomembne za širše območje OOK:

--

Izločanje in odpis knjižničnega gradiva predstavljata pomemben element za izgradnjo kakovostne in učinkovite knjižnične zbirke. Uspešnost izločanja in odpisa gradiva se meri z aktualnostjo zbirke, z obratom zbirke, pa tudi z zunanjim videzom gradiva v zbirki. Prav aktualnost zbirke je poleg izbora gradiva, ki ga uvrščamo v zbirko, zelo odvisna od izločanja in odpisovanja gradiva. Cilj je ustrezna knjižnična zbirka v vsaki knjižnici na območju in ustrezno usmerjanje izločenega gradiva na območju. Koroška osrednja knjižnica bo, kot že vsa leta doslej, izločeno in odpisano gradivo z območja usmerjala, kot določa 19. člen Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah. Pri koordinaciji izločanja in usmerjanja knjižničnega gradiva bomo ravnali v skladu z določili Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, ki ga je sprejela Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK, 2012) in Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice (KOK, 2006). Pričakujemo vsaj po en seznam izločenega gradiva letno iz vsake splošne knjižnice na območju.

Sezname bomo posredovali Narodni in univerzitetni knjižnici, nato bomo z njim samostojno razpolagali. Tudi sicer bomo pri vprašanju izločanja in odpisa knjižničnega gradiva individualno svetovali splošnim in šolskim knjižnicam na območju, 26 ur

SKUPAJ: 26 ur

Program dejavnosti Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika kot območne knjižnice je usklajen s knjižnicami območja (koroško območje). Prav tako je usklajen s koordinacijo območnih nalog NUK. Vsebinsko, obseg in finančni del programa je potrdil tudi svet knjižnice dne 19. 1. 2018.

Program je sestavni del letnega programa in finančnega načrta Koroške osrednje knjižnice za leto 2018.

Pripravil, naziv delovnega mesta:

Darja Molnar, koordinatorica območnih nalog

Datum:
22. 1. 2018

žig

Podpis odgovorne osebe:
mag. Irena Oder, direktorica